

BOEKBESPREKING.

E. Ziegelmeier: Die Muscheln (Bivalvia) der deutschen Meeresgebiete (Systematik und Bestimmung der heimischen Arten nach ihren Schalenmerkmalen). Biologische Anstalt Helgoland, List auf Sylt, 1957. Verkrijgbaar bij genoemd instituut, prijs DM 1.50.

Dit boekje, overgedrukt uit de Helgoländer Wissenschaftliche Meeresuntersuchungen, is degelijk opgezet en maakt het determineren van de

nariene tweekleppigen uit het Duitse faunagebied mogelijk. In dat gebied zijn 58 soorten levend aangetroffen, waarvan 51 in de Duitse Bocht voorkomen, 27 in de Oostzee. Ziegelmeier's publicatie behandelt er echter veel meer, namelijk bovendien een aantal, waarvan wel lege schelpen worden gevonden en andere, die te verwachten zijn, omdat zij in de onmiddellijke omgeving van het besproken gebied leven.

Alleen voor het geslacht Nucula wordt een dichotome tabel gegeven, overigens worden door korte karakteristieke categorieën van steeds lagere orde tegenover elkaar gesteld: orden, onderorden, families en soorten. Bij de scheiding van orden en onderorden komt een plaat met half-schematische figuren te hulp, terwijl 90 soorten zijn afgebeeld naar voortreffelijke fotografieën, vele met een vergrote figuur van het slot er bij. Determineren vergt altijd inspanning van degenen, die zijn schelpen op naam wil brengen. Het komt mij voor dat wie zich daarvoor aan de hand van dit boekje inspant, grote kans van slagen heeft.

De Duitse Noordzee fauna kent natuurlijk vrijwel overeen met wat van onze noordelijke Waddeneilanden bekend is. Slechts mis ik enkele soorten van drijvende substraten als: Kellia suborbicularis en Sphenia binghami. Fossielen, die verwarring kunnen stichten, worden wel behandeld, zoals Cardium aculeatum en C. tuberculatum, of zelfs afgebeeld, zoals Divaricella divaricata en Venerupis senescens, maar er is niet op gewezen de laatstgenoemde drie zeker in dit gebied zijn uitgestorven en niet voor te verwachten soorten mogen doorgaan.

Ten gerieve van eventuele gebruikers in onze kring signaleer ik hier enkele kleine onjuistheden. Het als Pecten varius afgebeelde exemplaar (pl. 4 f. 3) behoort zeker niet tot die soort, daar het relatief breder is en minder radiale ribben telt. Als "Acropagia" (voor Arcopagia) crassa is nog eens Mysia undata afgebeeld (pl. 9 f. 6). Verder vermoed ik dat Spisula elliptica ook wel tot de Duitse fauna zal blijken te behoren en teken ik aan, dat bij de behandeling van het geslacht Ensis geen rekening met het werk van N.A. Holme is gehouden. De kwaliteiten van deze uitgave overwegen echter sterk over de tekortkomingen.

C.O. v. R.A.